

Recht in beweging

**33ste VRG-Alumnidag
2026**

VRG-Alumni (red.)
Recht in beweging – 33ste VRG-Alumnidag 2026
Antwerpen / 's-Hertogenbosch
Gompel&Svacina
2026

278 blz. – 16 x 24 cm
ISBN 978 94 6371 607 9
D/2026/14.401/10
NUR 820

© VRG-Alumni en Gompel&Svacina
© Coverfoto: KU Leuven

Alle rechten voorbehouden. Behoudens de uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, op welke wijze ook, zonder de uitdrukkelijke, voorafgaande en schriftelijke toestemming van de auteurs en van de uitgever.

Al het mogelijke werd gedaan om de informatie in dit boek zo juist en actueel te maken als kan. Auteurs of uitgever kunnen niet verantwoordelijkheid worden gesteld voor mogelijke nadelen die lezers door eventuele onvolkomenheden in het boek zouden ondervinden.

Gompel&Svacina bv
Uitgevers

Timmerwerfstraat 40, B-2000 Antwerpen, info@gompel-svacina.be
Rietveldenweg 60, NL-5222 AS 's-Hertogenbosch, info@gompel-svacina.nl
www.gompel-svacina.eu

Overzicht

Antiwitwaswetgeving	15
Het nieuwe Europese antiwitwaspakket: <i>jamais mieux servi que par soi-même</i> <i>Thomas INCALZA</i>	
Contractenrecht	41
Algemene krachtlijnen van de hervorming van het bijzondere contractenrecht (Boek 7 BW) <i>Bernard TILLEMAN & Florian POLLEFEYT</i>	
Grondwettelijk recht	59
Grondwettelijk recht, expressie- en mediavrijheid: actuele tendensen <i>Stefan SOTTIAUX</i>	
Internationaal/Europees recht	83
De toenemende spanning tussen Europees recht en de finaliteit van internationale arbitrage <i>Nathan WILLEMS</i>	
Omgevingsrecht	101
Duurzaamheid en omgevingsvergunningen: een stand van zaken <i>Dorothy GRUYAERT & Elias VAN GOOL</i>	
Kunst	127
Belgische kunstenaressen 1945-1970 <i>Christiane STRUYVEN</i>	
Maatschappelijke filosofie	145
Kantelpunten van de samenleving nu en morgen <i>Mark EYSKENS</i>	
Deontologie	159
Deontologie: eigen haard is goud waard – of liever toch over het muurtje kijken? <i>Frank JUDO</i>	

Internationaal recht en politiek	171
Driejarige VN-mensenrechtenverdragen: het Rassendiscriminatieverdrag, BUPO-Verdrag en ESC-Verdrag <i>Jan WOUTERS</i>	
Justitie	195
De houding van de Belgische bevolking over justitie anno 2024: algemene resultaten en bevindingen over burgerlijk recht uit de vijfde Justitiebarometer <i>Stephan PARMENTIER & Charlotte FRANÇOIS</i>	
Rechtsonderwijs	215
AI in de rechtenopleiding <i>Wouter DEVROE</i>	
Socialezekerheidsrecht	225
Hervorming van de werkloosheidsverzekering: naar een geüniformeerde werkloosheidsverzekering voor werknemers en zelfstandigen? <i>Kasper DAENEN & Paul SCHOUKENS</i>	
Strafrecht	263
Vijf jaar beklagrecht voor gedetineerden: kunnen tegemoetkomingen de schending van hun rechten voldoende compenseren? <i>Jente DE SMEDT</i>	

Inhoud

Woord vooraf	13
<i>Robbie TAS, Dimitri DROSHOUT & Ingrid MORIAU</i>	
Het nieuwe Europese antiwitwaspakket: <i>jamais mieux servi que par soi-même</i>	15
<i>Thomas INCALZA</i>	
I. Inleiding	16
II. De belangrijkste vernieuwingen van het Europese antiwitwaspakket	16
§1. <i>Het AML/CFT single rulebook (AMLR)</i>	17
§2. <i>De introductie van de cryptoreisregel (WTR2)</i>	33
§3. <i>De oprichting van een uniforme antiwitwasautoriteit op Unieniveau (AMLAR)</i>	33
§4. <i>Witwasbestrijdingsmechanismen op lidstaatniveau (AMLD6)</i>	37
III. Besluit	38
Bibliografie	39
Algemene krachtlijnen van de hervorming van het bijzondere con- tractenrecht (Boek 7 BW)	41
<i>Bernard TILLEMAN & Florian POLLEFEYT</i>	
I. Krachtlijnen en structuur	42
II. Koop en ruil	44
III. Gebruikscontracten: huur en bruikleen	48
IV. Dienstencontracten	52
V. Lijfrente	55
VI. Dading	56
Grondwettelijk recht, expressie- en mediavrijheid: actuele tendensen	59
<i>Stefan SOTTIAUX</i>	
I. Inleiding	60
II. Niveau EVRM	61
§1. <i>Algemeen</i>	61
§2. <i>Recht op vergetelheid</i>	62
§3. <i>Expressievrijheid van advocaten en magistraten</i>	65
III. Niveau Grondwet	69
§1. <i>Algemeen</i>	69

§2. <i>Het begrip ‘drukkersmisdrif’ in de digitale context</i>	70
§3. <i>Getrapte aansprakelijkheid op internet</i>	73
IV. Niveau wetgeving	77
§1. <i>Algemeen</i>	77
§2. <i>Doxing</i>	78
§3. <i>Deepnudes</i>	79
De toenemende spanning tussen Europees recht en de finaliteit van internationale arbitrage	83
<i>Nathan WILLEMS</i>	
I. Inleiding	84
II. Eerste bedreiging: tegenstrijdige arbitrale en gerechtelijke uitspraak	85
§1. <i>Parallele procedures</i>	86
§2. <i>Tegenstrijdige beslissingen</i>	89
§3. <i>Hervorming?</i>	91
III. Tweede bedreiging: openbare orde	93
IV. Conclusie	98
Duurzaamheid en omgevingsvergunningen: een stand van zaken	101
<i>Dorothy GRUYAERT & Elias VAN GOOL</i>	
I. Inleiding	102
II. Omgevingsvergunningen voor stedenbouwkundige handelingen en verkavelingen	103
§1. <i>Het doelstellingenartikel 1.1.4 VCRO</i>	103
§2. <i>Andere beoordelingsgronden</i>	110
III. Omgevingsvergunningen voor ingedeelde inrichtingen en activiteiten	114
§1. <i>Het doelstellingenartikel 1.2.1, §1 DABM: evolutie richting een zeer beperkte autonome toetsingsgrond</i>	114
§2. <i>Andere beoordelingsgronden: artikel 5.3.1 DABM</i>	116
IV. Omgevingsvergunningen voor vegetatiewijzigingen	119
V. Omgevingsvergunningen voor kleinhandelsactiviteiten	121
VI. Besluit	124
Literatuur	125
Belgische kunstenaressen 1945-1970	127
<i>Christiane STRUYVEN</i>	
I. La condition féminine in België 1945-1970: in het patriarchaal systeem ontstaan enkele feministische stoorzenders	128
II. Belgische kunst tussen 1945 en 1975: Les Trente Glorieuses	132
III. Belgische vrouwelijke kunstenaars 1940-1970: algemeen	133

IV.	Acht Belgische kunstenaressen onder de loupe	134
	§1. <i>Mig Quinet (Charleroi 1906 – Brussel 2001)</i>	134
	§2. <i>Anne Bonnet (Brussel 1908-1960)</i>	136
	§3. <i>Francine Holley (Luik 1919 – Parijs 2020)</i>	137
	§4. <i>Stella Van der Auwera (Mechelen 1920-1984)</i>	138
	§5. <i>Jane Graverol (Brussel 1905 – Fontainebleau 1984)</i>	138
	§6. <i>Rachel Baes (Brussel 1912 – Brugge 1983)</i>	140
	§7. <i>Suzanne Van Damme (Gent 1901 – Brussel 1986)</i>	142
	§8. <i>Hélène Riedel (Troppau, Oostenrijk-Hongarije (vandaag Opava, Tsjechië) 1901 – Brussel 1991)</i>	143
	Kantelpunten van de samenleving nu en morgen	145
	<i>Mark EYSKENS</i>	
I.	Inleiding	146
II.	De klimaatopwarming	147
III.	De artificiële intelligentie en haar revolutionaire toepassingen	149
IV.	Geopolitieke aardverschuivingen. Naar een wereldwanorde?	152
V.	Besluit: verandering omzetten in vooruitgang: de ethicratie	156
	Deontologie: eigen haard is goud waard – of liever toch over het muurtje kijken?	159
	<i>Frank JUDO</i>	
I.	Vertrekpunt: de opkomst van open normen in de deontologie	160
II.	Een terreinverkenning door vijftien beroepsgroepen	161
III.	<i>Getrennt regulieren, vereint durchsetzen?</i>	168
IV.	Conclusie	170
	Driejarige VN-mensenrechtenverdragen: het Rassendiscriminatieverdrag, BUPO-Verdrag en ESC-Verdrag	171
	<i>Jan WOUTERS</i>	
I.	Inleiding	172
II.	Het Rassendiscriminatieverdrag	173
	§1. <i>Genese</i>	173
	§2. <i>Inhoud</i>	174
	§3. <i>Opvolging</i>	175
	§4. <i>Actuele ontwikkelingen</i>	178
III.	Het BUPO-Verdrag	182
	§1. <i>Genese</i>	182
	§2. <i>Inhoud</i>	182
	§3. <i>Opvolging</i>	184

	§4. <i>Actuele ontwikkelingen</i>	187
IV.	Het ESC-Verdrag	187
	§1. <i>Genese</i>	187
	§2. <i>Inhoud</i>	188
	§3. <i>Opvolging</i>	188
	§4. <i>Actuele ontwikkelingen</i>	191
V.	Slotbeschouwingen	192

De houding van de Belgische bevolking over justitie anno 2024: algemene resultaten en bevindingen over burgerlijk recht uit de vijfde Justitiebarometer 195

Stephan PARMENTIER & Charlotte FRANÇOIS

I.	Inleiding	196
II.	Resultaten van de vijfde Justitiebarometer (2024)	198
	§1. <i>Algemene vragen</i>	199
	§2. <i>Het burgerlijk recht</i>	207
III.	Tussenbalans	209
IV.	Conclusies en aanbevelingen	211

AI in de rechtenopleiding 215

Wouter DEVROE

I.	Opportunities en risico's van AI voor het recht en voor juristen	216
II.	Onverwachte zorgen voor de rechtenopleiding	217
III.	AI als <i>game changer</i> voor het juridische beroep	218
IV.	AI als <i>game changer</i> voor de rechtenopleiding?	220
V.	Het blijvend (groeidend?) belang van klassieke juridische vaardigheden in de opleiding	221
VI.	Uitdagingen voor de rechtenopleiding: wat we hebben en wat we missen	222

Hervorming van de werkloosheidsverzekering: naar een geüniformeerde werkloosheidsverzekering voor werknemers en zelfstandigen? 225

Kasper DAENEN & Paul SCHOUKENS

I.	Inleiding	226
II.	Inhoudelijke aanpassingen ten gevolge van de werkloosheids-hervorming	227
	§1. <i>Hervorming toelaatbaarheidsvoorwaarde</i>	228
	§2. <i>Voornaamste wijzigingen in toekenningsvoorwaarden</i>	230
	§3. <i>Twee vergoedingsperiodes van elk maximaal twaalf maanden</i>	231

§4. Hogere startuitkeringen en versterkte degressiviteit	235
III. Huidige regeling van het overbruggingsrecht	237
§1. Limitatief aantal verzekerde toepassingsgevallen	238
§2. Wachtperiode en toekenningsvoorwaarden	239
§3. Basisrecht en aanvullend recht van elk maximaal twaalf maanden	241
§4. Forfaitaire uitkeringen zonder degressiviteit	243
IV. Vergelijking en cumulatie werkloosheidsverzekering en overbruggingsrecht	244
§1. Synthese van voornaamste gelijkenissen en verschilpunten	244
§2. Cumulatie van sociale prestaties en statuten	247
V. Naar een geüniformeerde werkloosheidsverzekering voor beroepsactieven?	248
§1. Arbeidsneutraliteit en -specificiteit als richtlijn voor een geüniformeerd stelsel	249
§2. Verhouding tot de financiering van het sociaal statuut zelfstandigen	253
VI. Besluit	256
Bibliografie	258

Vijf jaar beklagrecht voor gedetineerden: kunnen tegemoetkomingen de schending van hun rechten voldoende compenseren?	263
<i>Jente DE SMEDT</i>	

I. Een beknopt overzicht van de werking van het beklagrecht	264
II. Recente ontwikkelingen	266
§1. Formele vereisten waaraan een klacht moet voldoen	266
§2. Wettelijke termijnen als pijnpunt	267
§3. De wijze van uitvoering van beslissingen van de directie	269
III. Tegemoetkomingen als stok achter de deur	270
§1. Compensaties in het algemeen	270
§2. Variëteit ten top	271
§3. Invulling discretionaire bevoegdheid	272
§4. Ambtshalve toekenning	273
§5. Voorstel voor een eenvormiger en transparanter systeem van tegemoetkomingen	274
IV. Conclusie	276
Beknopte bibliografie	277

Woord vooraf

Robbie Tas

voorzitter

Dimitri DROSHOUT

ondervoorzitter

Ingrid MORIAU

secretaris

“Recht in beweging”, zo luidt de titel van dit boek. En zo is dat. Het recht is immers een geheel van normen, die de maatschappelijke ontwikkelingen “in goede banen” dienen te leiden. Nog nooit kende onze samenleving dergelijke explosieve ontwikkelingen, die gepaard gaan met de globalisatie van onze informatiemaatschappij enerzijds en de nieuwe technologieën anderzijds.

Het recht is een schaduwloper, die de ontwikkelingen op de voet volgt, eventueel een voorloper wanneer het aankomende gebeurtenissen mee gestalte geeft.

Alles wordt trouwens ter discussie gesteld.

“Recht in beweging” is dan ook het uithangbord van onze jaarlijkse alumnidag.

Nu de 33ste op rij.

Op onze alumnidag staan de recente ontwikkelingen op het stuk van recht steevast op de agenda. Onze alumni en in groeiende mate ook juristen, die aan andere universiteiten gevormd werden, kunnen er kiezen tussen niet minder dan achttien voordrachten, die door de collega’s van de faculteit of door doorwinterde praktijktijzen of beleidsmensen gegeven worden.

Spijtig genoeg dient men een keuze te maken en kan men slechts een tweetal van die voordrachten volgen op 13 maart 2026. Vandaar de vraag van de alumni om toch ook te kunnen beschikken over de basisinformatie betreffende al de topics die behandeld worden. Nadien kunnen de lezingen die de deelnemer niet volgde op 13 maart uitgesteld gevestigd worden tot 27 augustus 2026.

En is er dit boek. Het bevat de beschikbare teksten van de lezingen, die op 13 maart 2026 door niet minder dan 400 juristen beluisterd en besproken werden. Meteen een bundel van onschatbare waarde. De laatste stand van zaken en nog meer dan dat.

Deze bundel is ook een blijk van waardering en trouw van de alumni aan onze Leuvense faculteit en Alma Mater.